

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Att:

DERES BREV:
15.10.2013

DERES REF:
08/935-

VÅR REF:
2013-TRT-0012 TRT/

631

DATO:
18.11.2013

Høringsuttalelse til Statnetts søknad om dispensasjon fra konsesjonsvilkårene for bruk av reservekraftverket på Nyhamna

Viser til deres høring datert 15.10.2013 av Statnetts søknad om dispensasjon fra konsesjonsvilkårene for bruk av reservekraftverket på Nyhamna, datert 13.9.2013, og NVEs innstilling, datert 3.10.2013.

Statnett søker om å utvide bruken til situasjon med «*planlagt og ikke-planlagt hendelse på 420 kV kraftledning Viklandet-Fræna, eller de tilknyttede stasjonene Viklandet og Fræna, som fører til utkobling av overføringen, og hvor det ikke er mulig å koordinere utkoblingen med planlagt driftsstans på Ormen Lange anlegget*» fram «*til 420 kV kraftledning Ørskog-Sogndal er satt i drift*».

Vi kan bekrefte følgende sentrale opplysninger i saken:

- Den alternative forsyningsveien gjennom 132 kV nettet til Istad Nett og Statnett har bare kapasitet til å dekke en liten andel av lasten på Nyhamna ved utfall av 420 kV forbindelsen Viklandet-Fræna.
- Dersom denne reservekapasiteten kan suppleres med lokal produksjon ved reservekraftverket på Nyhamna, vil en kunne dekke hele dagens last på Nyhamna.

Vi støtter derfor vurderingene av at forsynings sikkerheten for Nyhamna ikke er tilstrekkelig, og at bruk av reservekraftverket, i alle fall på kort sikt, vil være en samfunnsrasjonell løsning.

Vår innvending er imidlertid at løsningen med bruk av reservekraftverket, som har positiv nytte både for Statnett, operatør/eiere av Ormen Lange anlegget og Norge som gassseksportør, vil kunne medføre en vesentlig økning av kostnadene for Istad Nett i form av økt KILE-risiko.

I en reservedriftsituasjon, med 420 kV ledningen Viklandet-Fræna utkoblet, 150 MW produksjon ved reservekraftverket og 20-50 MW transitt gjennom 132 kV nettet til Istad Nett, vil en ny feil i vårt 132 kV nettet kunne føre til at reservekraftverket utilsiktet faller ut. Dette vil i sin tur medføre at lasten på Nyhamna faller ut og kan i verste fall også gi full kollaps av 132 kV nettet (om ikke det ikke lagt opp til systemvernstiltak for å begrense konsekvensene). Vi kjenner ikke til at det er utført analyser for å vurdere dette, men vi anser dette som mulig fordi stabilitetsegenskapene for reservekraftverket er vesentlig dårligere enn for et ordinert vannkraftverk av samme størrelse, samtidig som feilklareringstiden i 132 kV nettet er opp mot 300-400 msek.

ET SELSKAP I ISTAD KONSERNET

Det er uklart hvilket KILE-ansvar Istad Nett vil få ved reservedrift, men den angitte situasjonen viser at konsekvensene for Istad Nett i verste fall vil være store og uholdbare. I dagens regime for inntektsramme vil Istad nett kun bli kompensert for 40 % av et eventuelt KILE-ansvar. Samtidig vil det ikke være noen motpost i form av tariffinntekter ved bruk av vårt nett som reserve for sentralnettsforbindelsen Viklandet-Fræna, og kostnaden må derfor dekkes av kundene i vårt område.

En vil kunne innvende at sannsynligheten for feil i 132 kV nettet til Istad Nett samtidig med reservedrift er liten. Til det vil vi påpeke følgende forhold:

1. Reservedriftssituasjonen (med varig feil på 420 kV ledning Viklandet-Fræna) oppstår gjerne ved litt ekstreme værforhold. Da er det også økt sannsynlighet for feil på andre ledninger.
2. Statnett nevner muligheten for langvarig reservedrift (2-3 måneder). Dette vil i så fall bety tilsvarende langvarig eksponering for nevnte konsekvens av ny feil i 132 kV nettet.
3. Sannsynligheten er liten men konsekvensen vil være svært stor. En feil i Istad Netts 132 kV nett vil kunne medføre utfall av 1-2 ganger det samlede uttaket i eget nett ved tunglast, og dette overgår all annen KILE-risiko vi har i dagens situasjon.

Den angitte reserdriftssituasjonen vil representere høy utnyttelse av et svakt og langstrakt 132 kV nett (korteste ledningsvei fra Fræna til høyere spenningsnivå er 93 km til Viklandet). Dette gjør bl.a. at spenningen er følsom for endringer i aktiv og reaktiv effekt. Vi vil derfor minne om at det i Fræna er tilknyttet spenningsfølsom industrilast (Hustadmarmor).

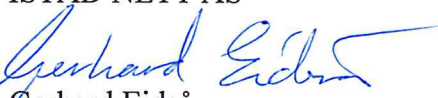
Konklusjon:

Istad Nett forutsetter at det sammen med en eventuell dispensasjon til utvidet bruk av reservekraftverket på Nyhamna, følger en klargjøring av KILE-ansvaret, hvor Istad Nett holdes skadesløs for avbrudd på Nyhamna ved feil eget 132 kV nett, og for avbrudd i eget og andres nett som følge av kombinasjon feil/utfall i eget 132 kV nett og utfall av reservekraftverket. Om nødvendig må det for denne spesielle reservedriftssituasjonen gis dispensasjon til å avvike fra gjeldende forskrifter og etablert praksis.

Videre forutsetter vi at overgangen til/fra reservedrift og selve reservedriften gjennomføres slik at våre kunder, bl.a. Hustadmarmor, ikke blir skadelidende pga. bl.a. dårlig spenningskvalitet.

Vi ber også om at det gjennomføres stabilitetsanalyser for å vurdere konsekvensene av feil i 132 kV nettet, og at effektive tiltak, som kan gjennomføres innen rimelig tid for å begrense eventuelle alvorlige konsekvenser, gjennomføres.

Med vennlig hilsen
ISTAD NETT AS

Gerhard Eidså
Daglig leder

Tor Rolv Time
Senioringeniør